

KOREAKRIGETS ÅTERVERKAN I KINA

Av överste CARL TAUBE

KOREAKRIGETS stora intresse för världen ligger väl i frågan om det kan tänkas kunna lokaliseras till den relativt okända halvön därute, eller om det förr eller senare kommer att spridas till övriga delar av Asiens fastland, och eventuellt slutligen leda till ett tredje världskrig. Spekulationer i den riktningen långt ifrån saknas, och det är alldeles tydligt att ansvariga statsmän i hela världen tar saken mycket allvarligt. För att undvika alltför långtgående gissningar på okända områden, skall i det följande endast behandlas krigets förhistoria samt den reaktion och effekt som kan väntas i de närmaste grannländerna, det vill säga Kina, märk väl två olika Kina.

Det förefaller som om uppdelningen av de besegrade ländernas territorier efter andra världskriget för ockupationsändamål mellan västmakterna i många fall gjordes i trötthetens tecken — åtminstone bland de allierade västmakterna — utan att vederbörande riktigt tänkt sig in i resultatet av delningen. Man trodde naturligtvis att de så uppdragna artificiella gränserna endast voro ett provisorium, som skulle försvinna så snart länderna ifråga fått en stabil och för segermakterna acceptabel regering. Men så skedde icke, utan tvärtom äro de sålunda kanske ofta på måfå utstakade provisoriska gränserna numera betydligt mer ogenomträngliga än de traditionella gränserna före kriget. Det kanske mest typiska exemplet därvidlag är väl uppdelningen av Korea utmed den 38:de parallellen. Den lär ha beslutats en sen natt av den höga konferensen i Potsdam, då alla bara önskade få frågan ur världen så snart som möjligt, och följaktligen godtog man en lösning, som åtminstone för tillfället syntes vara acceptabel för samtliga deltagare. Och sedan glömdes den 38:de parallellen av alla utom de direkt intresserade makterna, ända tills man fem år senare började läsa om den i feta tidningsrubriker och fråga sig vad det tjänade

till att ställa till med all denna uppståndelse för en linje som endast existerar på kartan.

Det är här väl värt att påpeka den fundamentala skillnaden mellan skälen för ockupationen av Tyskland och av Korea. I förra fallet gällde det ju för de allierade att fullständigt omöjliggöra återupprättandet av en aggressiv nationalistisk regering i Tyskland, och detta var helt naturligt parat med hämndmotiv. Från den synpunkten sett var det ju egentligen likgiltigt vilken av de allierade som ockuperade landet, om man bara kunde vara säker på att ockupationstrupperna skulle dras tillbaka, när man försäkrat sig om att ett nytt aggressivt Tyskland omöjligt kunde återuppstå. Det var väl så som president Roosevelt resonerade, när han under krigets sista skede lät ryssarna grabba åt sig så mycket av landet, trots det att han hade haft militära möjligheter att med lätthet förhindra det. I det fallet tänkte Stalin som vanligt längre; han insåg omedelbart, att här var det inte alls fråga om några provisoriska gränser, som skulle upphöra om ett år eller två, utan om en delning av Europa, som skulle tjäna till ett gynnsamt utgångsläge för nästa krig.

För ockupationen av Korea däremot, saknades fullständigt nödvändigheten att undertrycka en återuppstående nationalistisk aggressiv rörelse. Det koreanska folket hade ju under ett halvt sekel varit under japanskt förtryck, och den nationalism som fanns var naturligtvis riktad emot dem. Ockupationen kunde alltså ha inskränkts till att avvärja de japanska trupper, som fanns kvar i landet, och sedan kunde man med lugn ha lämnat koreanerna att ta hand om sig själva utan den ringaste risk för några hämndaktioner. Men deras land var av alltför stor strategisk betydelse för att lämnas åt en regering, vilken nödvändigtvis från början måste vara maktlös utåt, och därför förblev även där delningen permanent.

Nu kommer den intressanta delen av historien, nämligen hur de två ockupationsmakterna, Sovjetryssland och USA, uppfostrade de »befriade» koreanerna till självstyrelse. Man har nog haft det litet grann på känn rätt så länge, men i all sin hemska verklighet har det inte kommit fram förrän efter krigsutbrottet. Norr om den 38:de parallellen skapades en totalitärstat precis efter ryskt mönster, och dessutom en väl utbildad, väl beväpnad och väl ledd armé, vilken dessutom inte hade det ringaste begrepp om internationella traktater, om human krigföring och all sådan vidskepelse. I södra delen av landet försökte amerikanerna införa en

slags demokratisk styrelseform, vilken inte kom längre än till att premiera självsvåldet och oredan som ledande principer i regeringen. Vad armén beträffar nöjde man sig med att organisera en styrka, som var beväpnad ungefär som ett gendarmeri, utan den ringaste möjlighet att göra motstånd i ett modernt krig.

Och så kom utan varning den stora kraschen, då allt detta avslöjades i all sin nakenhet. Här är inte platsen att försöka göra några förutsägelser om de militära möjligheter som USA, eller rättare sagt de Förenta Nationerna, ha för att återvinna sin förlorade prestige. Jag vill bara med några ord påpeka vad man vet om koreanerna som soldatmaterial, vilket antagligen icke är så väl känt. Under det sista kriget utbildade japanerna en del koreanska trupper, som användes för sekundära ändamål bakom fronten, t. ex. som vaktare vid krigsfängeläger och liknande. De européer och amerikaner, som kom i kontakt med dem i denna egenskap, ha enhälligt vittnat om deras grymhet och förakt för mänskligt liv och lidande, vilken var kanske än värre än japanernas, och det vill säga mycket. Av allt att döma sitter den tendensen kvar på bägge sidor den 38:de parallellen, och norr om den ha ryssarna säkerligen icke gjort mycket för att mildra den.

För att rätt kunna bedöma följderna av Förenta Nationernas aktion efter utbrottet av kriget i Korea, är det av vikt att erinra sig på vilket sätt denna aktion beslöts. Omedelbart efter nordkoreanernas invasion sammanträdde säkerhetsrådet och fördömde denna som ett flagrant fredsbrott, samt uppmanade alla medlemmar av Förenta Nationerna att aktivt ingripa för att hejda den. Beslutet fattades enhälligt, men, väl att märka, Sovjetrysslands representant var ej närvarande vid sammanträdet som protest mot att den kinesiska nationalistregeringen fortfarande har en permanent plats i rådet. Detta har naturligtvis föranlett den ryska pressen att framhålla, att beslutet var olagligt, och att Sovjetryssland ingen som helst skyldighet har att rätta sig efter det, men någon officiell protest i samma anda har än så länge ej hörts av. Man må ha aldrig så starka sympatier för den kinesiska nationalistregeringen, och i all synnerhet för de principer som den representerar i opposition mot det kommunistiska Kina, men man måste väl dock betrakta det som en anomali att en landsflyktig regering, som *de facto* behärskar endast en liten bråkdel av det land den anses representera, har ett permanent säte i säkerhetsutskottet och dessutom vetorätt. Men å andra sidan kan det ju också påpekas, att om Sovjetryssland hade haft en representant

närvarande vid det historiska mötet, så hade denne med ganska stor säkerhet inlagt sitt veto mot beslutet, och då hade kriget icke kunnat föras under Förenta Nationernas fana.

Den nationalistiska kinesiska regeringen på Formosa mottog helt naturligt budskapet om FN:s aktion i kriget med den största entusiasm. Den hade under det senaste året fört en allt mer tynande tillvaro, dels på grund av USA:s vägran att längre ge den militär och ekonomisk hjälp, och kanske än mer på grund av det obarmhärtiga sätt på vilket dess oerhörda inkompetens och korruption avslöjats i den amerikanska vita boken om politiken i Kina, refererad i dessa spalter i häfte 3 detta år. Dessutom ökades ständigt faran för en kommunistisk invasion från fastlandet, kombinerad med en intensifierad femtekolonnverksamhet bland den infödda befolkningen på Formosa, vilken var synnerligen otillfredsställd med att nödgas underhålla både en stor armé, och tiotusentals fullt improduktiva politiska flyktingar. Men i och med den nordkoreanska aktionen ändrades denna obehagliga situation omedelbart. Först och främst var det tydligt att frågan om Formosas strategiska betydelse för USA nu åter måste tas upp på allvar, och vidare visste man mer än väl, att presidenten Truman av kongressen fått en hittills obegagnad kredit på 75 miljoner dollar för att enligt hans gottfinnande användas för kommunismens bekämpande i sydöstra Asien. Man hade ju all anledning förmoda att åtminstone en del av dessa pengar skulle komma Formosas försvar till godo. När så generalsekreteraren Tryggve Lies uppmaning till alla FN:s medlemsstater om att sända all möjlig militär och annan hjälp till den gemensamma aktionen på Korea offentliggjordes, erbjöd Chiang Kai-shek omedelbart att sända dit tre av sina bästa divisioner. Man kan nog förutsätta att han inte gjorde detta av ren kärlek till Förenta Nationerna, utan snarare i den förvissningen att det kommunistiska Kina förr eller senare måste bli invecklat i det koreanska kriget, och han skulle då så att säga automatiskt återfå USA som allierad mot detta. Men till hans stora misräkning vägrade USA att ta emot den erbjudna hjälpen, och inte nog med det: den amerikanska flottan fick order att patrullera Formosasundet och förhindra alla landstigningsoperationer från bägge sidor. Anledningarna till detta något underliga beslut, var väl följande. Dels hade den amerikanska arméledningen en väl grundad skepsis beträffande tillförlitligheten av Chiang Kai-sheks trupper, och man ville inte riskera ett uppreparande av den militära debacelen under inbördeskriget i Kina.

Och dessutom önskade man undvika alla anledningar till en konflikt med det kommunistiska Kina. Beslutet har uppväckt mycken besk kritik speciellt bland republikanska kretsar i USA, men det kanske mest var ett led i deras försök att komma åt Acheson och hans Kina-politik. I detta sammanhang är det emellertid av intresse att försöka bilda sig en uppfattning om fältdugligheten och pålitligheten av Chiang Kai-sheks nyorganiserade armé på Formosa. Tillgängliga uppgifter därvidlag äro i mycket diametralt motsatta. Å ena sidan påstår man att den nya administrationen på alla områden gjort sig fullt fri från den gamlas korrruption, nepotism och ineffektivitet, och att speciellt armén är utmärkt väl disciplinerad och utbildad samt relativt väl beväpnad. Å andra sidan göres det gällande att stora delar av denna armé är inpyrd med förklädda kommunister, som skulle begagna första tillfälle att förena sig med sina meningsfränder på fastlandet. Sanningen ligger antagligen någonstans mitt emellan dessa ytterligheter. Det är ganska säkert att de värsta rötäggen i Chiang Kai-sheks gamla regim för länge sedan satt sig själva och sina många pengar i säkerhet i USA, och detta har otvivelaktigt möjliggjort danandet av en mera framstegsvänlig regering på Formosa. Men att av den anledningen dra den slutsatsen att den nya armén på Formosa är till 100 % oemottaglig för kommunistisk propaganda är nog bra optimistiskt.

I samband med Formosas ställning i den pågående konflikten är det av intresse att citera en fullständigt obekräftad teori som framlagts i den kända amerikanska tidskriften »Time» i dess nummer av den 17 juli. Där påstås — visserligen utan den ringaste bekräftelse eller angivande av källor — att när den mäktiga Politbyrån i Moskva för någon tid sedan skulle ta ställning till nästa steg för hela Asiens underkuvande, hade man att välja mellan Formosa och Sydkorea som lämpliga objekt för militär aktion. Man visste mer än väl att bägge voro rätt svagt försvarade, och att en hastig kupp antagligen skulle leda till det önskade resultatet utan större svårighet. Frågan var endast vilken av de två som från amerikansk synpunkt sett skulle anses värd ett ingripande, och man borde naturligtvis välja den där något sådant icke var att vänta. Nu påstår artikelförfattaren i Time, att Politbyrån i detta fall gjorde en kolossal blunder genom att välja Sydkorea som angreppsobjekt. Man hade naturligtvis full kännedom om amerikanernas officiella förklaringar, att de inte längre hade något strategiskt intresse av att hålla kvar vare sig Formosa eller

Sydkorea, men man vägrade att tro, att de utan vidare skulle släppa Formosa som en länk i försvaret av deras hegemoni i Stilla Havet. Politbyrån dömde därför den amerikanska officiella förklaringen i enlighet med sin egen standard av sanningskärlek, och ansåg att den var uteslutande avsedd att missleda. Därför valdes Sydkorea, där man väl kände arméns svaghet och inte trodde att amerikanerna skulle bry sig om att ingripa. Men det var här som man räknade fel, i all synnerhet som en annan blunder gjordes genom att den sovjetryske delegaten icke var närvarande vid säkerhetsrådets sammanträde, där han kunde ha inlagt sitt veto med följd att aktionen sedan icke kunnat göras under FN:s fana. Tillförlitligheten av detta resonemang kan naturligtvis nu icke verifieras, men det är dock av stort intresse som en studie i politisk psykologi. Man kan möjligen finna en bekräftelse genom det faktum att det icke var förrän *efter* invasionen av Sydkorea som amerikanska flottan fick order att försvara Formosa mot landstigningsoperationer. Och vidare, om Formosa valts som det första anfallsobjektet, så hade varken FN eller USA haft någon direkt anledning att ingripa, då detta ju måste betraktas som en inre kinesisk konflikt, medan anfallet på Sydkorea var ett brott mot FN:s stadgar. Hur det nu än förhåller sig med Politbyråns beslut i detta fall, framstår det dock som än ett typiskt exempel på diktaturmakternas politik gentemot svagare grannländer. Man gör en kupp mot ett sådant land, vars integritet må vara aldrig så väl garanterad av intresserade demokratiska stater, väl vetande att dessa som regel böja sig inför ett *fait accompli* utan att ställa till med den förfärliga apparat som fordras för att få i gång ett krig i ett demokratiskt land, och detta gäller i lika hög grad för det gamla NF som det nya FN. De sista trettio åren ge dussintals exempel på den saken, och det skulle ju vara egendomligt, om den koreanska krisen vore det första exemplet på motsatsen.

Av det föregående framgår att den nationalistiska regeringen och armén på Formosa åtminstone tills vidare är avstängda från att ta någon aktiv del i striden om Korea. Så är däremot icke fallet med det kommunistiska Kina på fastlandet, och för att få ett begrepp om vad man eventuellt kan vänta sig från det hållet, bör man erinra sig följande:

(1) I enlighet med Mao Tse-tungs och andra ledande kinesiska kommunisters yttranden kommer det kommunistiska Kina att vid en världskonflikt ställa sig på Sovjetunionens sida.

(2) Det kommunistiska Kina är icke medlem av de Förenta

Nationerna, och är alltså icke bundet av några internationella traktater med denna institution.

(3) Det kommunistiska Kina har nyligen med Sovjetunionen slutit ett vänskapsfördrag, enligt vilket bägge länderna utfäster sig att ge varandra militär eller annan hjälp om ett av dem eller båda blev föremål för »angrepp av Japan eller av någon med Japan allierad stat».

(4) Det är känt att nordkoreanska trupper under inbördeskrigets sista år deltog på den kommunistiska sidan i Kina, och det är ju tänkbart att man därför i Peking anser sig moraliskt skyldig att tacka för hjälpen genom truppsändningar till Korea.

(5) Det kommunistiska Kina har goda möjligheter att med lätthet sända trupper till Korea, både över järnvägen Mukden—Seoul och över havet från Dairen och hamnarna på Shantung-halvön, Tsingtao, Cheefoo m. fl. Sjötransporterna torde emellertid nu icke längre vara obehindrade tack vare den amerikanska flottans närvaro i dessa farvatten.

Den första punkten ovan fordrar inga kommentarer, lika litet den andra, men den tredje lämnar rum för många gissningar. Traktaten ingicks på nyåret 1950, då Japan sedan fem år tillbaka slutat att existera som en militär makt, vilket »de höga kontrahenterna», som det heter, mer än väl visste. Men det kan ju mycket väl tänkas att ordet »Japan» i traktaten översattes med den makt som numera regerar i det forna japanska imperiet, det vill säga USA på de japanska öarna, och det nationalistiska Kina på Formosa. Sådana uttydningar av internationella traktater äro icke okända i sovjetrysk politik. Om nu traktaten tydes på det sättet, och USA eller det nationalistiska Kina på något sätt under den pågående krisen kommer i konflikt med det kommunistiska Kina, så måste Sovjetryssland traktatsenligt komma till denna stats hjälp. Det förefaller som om en sådan tankegång hade inspirerat det amerikanska beslutet att så vitt möjligt söka förhindra en sådan konflikt, speciellt mellan Formosa-regeringen och det kommunistiska Kina, men det är väl rätt så problematiskt om detta kan i längden undvikas i den nuvarande ytterst prekära situationen.

Beträffande punkterna 4 och 5 ovan, nämligen de kinesiska kommunisternas möjligheter att ingripa i Koreakriget, kan man påpeka att deras stora miljonarméer, som deltog i inbördeskriget, säkerligen fortfarande äro på krigsfot. En av deras främsta generaler, Lin Piao, har offentligt förklarat, att tiden ej är mogen för

någon demobilisering i större skala. Man vet att en större armé är koncentrerad i Fukien-provinsen för en eventuell operation mot Formosa, men det finns säkerligen fortfarande kvar en eller två miljoner »lediga» trupper till förfogande för en expedition till Korea. Alltså, trupperna finns där, viljan till ingripande finns, och dessutom goda transportmöjligheter. Det kanske bara behövs en liten vink från Moskva att sätta igång, och i så fall bli väl de sex divisioner som president Truman lär ha begärt för Korea-expeditionen långt ifrån tillräckliga. Man torde kunna förutsätta, att den nordkoreanska armén, trots dess stora framgångar, lidit betydliga förluster, och dess numerär kan icke vara så stor. Men med det kommunistiska Kina bakom, så blir reserverna praktiskt sett outtömliga.

En annan fråga är emellertid om den nya regimen i Kina önskar att ge sig in på ett stort krig utom landet, redan innan dess makt och auktoritet blivit stabiliserad inåt. Man har länge vetat att de kommunistiska nyordningarna väckt stark opposition särskilt bland bönderna, och att regeringen därför sett sig nödsakad att delvis modifiera sin politik särskilt beträffande jordfördelningen. Vid ett i juni hållet sammanträde med den s. k. nationella kommittén, vilken är ett slags självvalt parlament, lär Mao Tse-tung skarpt ha kritiserat sina partikamrater för landets eländiga tillstånd. Han förklarade öppet att det icke var regeringens avsikt att omedelbart krossa kapitalismen, tvärtom borde de rika bönderna få behålla sin jord, och statsutgifterna måste radikalt nedskäras. Efter tre veckors diskussioner antog kommittén i stort alla Maos förslag, och tillade bland annat en fordran på avskaffandet av den talrika byråkratin och speciellt alla »karriärkommunister», uppmuntrande av den privata företagsamheten och, som det står i en antagligen oriktig översättning, »hävdandet av den individuella stoltheten». Meningen är väl antagligen: hävdandet av individualiteten i motsats mot allt för långtgående kollektivism. Detta låter ju mycket bra, men man kan ju misstänka att alltsammans gjordes uteslutande för att mildra oppositionen för tillfället. Liknande manövrer ha ofta gjorts i andra folkdemokratier, och Mao Tse-tung har genom dessa moderata yttranden säkerligen icke kommit i någon opposition mot sin store lärofader Stalin.